

Herman Wilbrink

Brandhaard

AVI M6

Illustraties: Adri Burghout

© 2020 Den Hertog B.V., Houten

ISBN 978 90 331 3059 5

www.uitgeverijdenhertog.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij digitaal, elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Hoofdstukken

1. Slachtoffer - 9
2. Versieren - 20
3. Een vreemde eend in de bijt - 30
4. Kortsluiting - 39
5. Kerst - 50
6. Bepnelling - 59
7. Hoge ouderdom - 67
8. Het feest van opa en oma - 78
9. Oudejaarsavond - 86
10. Paniek - 100
11. Grote brand - 105
12. Nabespreking - 118

Slachtoffer

Hard poetst Sander met de spons over de voorruit. De brandweerauto is weer helemaal schoon, alleen deze vogelpoep krijgt hij er maar niet af. Hij zucht en drukt de spons opnieuw in de emmer sop. Nog een keer boent hij hard over de vieze plek. Ja, nu lukt het wel.

Hij mikt de spons in de emmer en doet een paar stappen naar achteren om het resultaat te bekijken. De auto blinkt weer. Hij knikt goedkeurend. Het is een van de minder leuke klusjes, maar het hoort er wel bij. Hij doet de roldeur van de wasplaats omhoog. Brr, het is koud. Op het terrein achter de kazerne zijn André en Mark bezig om de hoogwerker te controleren. Dat is veel mooier werk. Ach, hij moet niet zeuren. Hij is allang blij dat hij ondertussen alweer bijna een jaar op de kazerne werkt. Toen hij nog maar net bij de A-ploeg zat, waren er veel branden, doordat er brandstichters actief waren. De laatste tijd is het maar rustig. De meeste meldingen zijn van een automatisch brandalarm, en achteraf bleek dat altijd mee te vallen.

Hij stapt in de tankautospuut. Trots laat hij zijn handen over het stuur glijden. Sinds een paar weken volgt hij de opleiding voor pompbediener. Een tijd geleden heeft hij zijn groot rijbewijs gehaald en de opleiding brandweerchauffeur afgerond,

wat betekent dat hij nu in een vrachtauto mag rijden. Het was heerlijk om de eerste keer achter het stuur van de tankautospuiter te kruipen. Naar meldingen mag hij helaas nog niet rijden. Daarvoor moet hij eerst de opleiding pompbediener afgerond hebben. Dat schiet gelukkig al aardig op. Wat zal het heerlijk zijn om straks met zwaailicht en sirene door Apeldoorn te rijden. Hij start de motor en rijdt langzaam achteruit. Gespannen blik hij in de spiegels. Achteruit rijden is niet altijd even makkelijk. Zeker niet met de scherpe draai die hij moet maken om de wasplaats uit te rijden.

Het gaat goed. Even wacht hij. Langzaam glijdt het hek open. Dat je moet omrijden om de kazerne weer binnen te komen, is zo erg nog niet. Hij glimlacht en trapt het gaspedaal in. Met een trots gevoel rijdt hij langs de kazerne. Rachel zou hem eens moeten zien zitten. Ze heeft hem al vaak genoeg bij een inzet gezien, maar achter het stuur van de tankautospuiter nog niet. Elke dag dat hij mag werken is het weer genieten. Hij mag mensen helpen, daar waar het nodig is. Toen hij net bij de brandweer kwam, had hij het met sommige dingen best moeilijk. Maar dat is nu niet meer zo. Alle problemen heeft hij met Erwin besproken. De bevelvoerder liet duidelijk merken dat hij vertrouwen in hem heeft.

Hij drukt op de knop op het dashboard. De roldeur van de kazerne gaat open. Rustig rijdt hij de remise¹ binnen en parkeert de auto weer netjes op zijn plek.

Erwin komt het kantoortje uit lopen. 'Het gaat je al makkelijk af, kerel.'

1. Hal waar alle brandweervoertuigen gestald staan.

Sander knikt trots. 'Ik ben blij dat ik de opleiding doe.'

'Dat is mooi,' antwoordt de bevelvoerder.

Sander slentert de achterdeur uit en loopt de binnenplaats op.

Mark staat in de korf van de hoogwerker en gaat steeds hoger.

André loopt naar hem toe. 'Het is mooi helder boven.'

Sander knikt. Toen hij van de zomer zelf omhoogging, kon hij de rook van de verbrandingsoven in Duiven zo'n dertig kilometer verderop goed zien.

'We moeten overmorgen op tijd ons bed uit, hè,' zegt André lachend. 'Dat zul jij wel moeilijk vinden.'

Sander haalt zijn neus op. 'Ja, vijf uur is geen pretje. Maar ja, de chef wordt maar één keer vijftig. Wat zal hij opkijken als zijn hele tuin is versierd.'

'Dat denk ik ook,' antwoordt André.

Opeens trilt de pieper². Sander grijpt het naar het apparaatje aan zijn broekriem. 'Woningbrand!' roept hij. In de kazerne begint het alarm te loeien. Meteen draait Sander zich om en sprint naar binnen. Van alle kanten komen collega's aangerend. Vlug hijst hij zijn broek aan, schiet in zijn jas en grist zijn helm van het rek. Vanuit zijn ooghoeken ziet hij dat Mark de korf gauw laat zakken. Snel gaat hij achter in de tankautospuut zitten.

Gerrick neemt achter het stuur plaats en trekt nog snel zijn jas goed. Als de anderen ook zitten, geeft hij gas en rijdt naar buiten. Daar gaat meteen de sirene aan. Vanaf de voorstoel heeft Erwin contact met de alarmcentrale.

Sander zet ondertussen zijn helm op. Hij merkt dat het veel makkelijker gaat dan vroeger. De wagen maakt verschillende

2. Ook wel pager genoemd. Apparaat waarop de alarmeringen te zien zijn.

bochten en hij moet zich schrap zetten om niet alle kanten op geslingerd te worden.

De blikkerige stem van de centralist is achterin niet altijd even goed te verstaan, maar Erwin draait zich na een tijdje om en doet verslag. 'Woningbrand in een appartementencomplex, jongens. Vier man ademlucht om. Mogelijk is er nog iemand binnen. Richt je op de redding van het slachtoffer. Hogedrukstraal meenemen.'

In rap tempo hangt Sander zijn ademluchttoestel om. Hij trekt de bandjes van zijn helm wat strakker. Dit zijn de klussen waarvoor hij bij de brandweer is gekomen.

Niels schuift Sander een tablet in zijn handen. Op het scherm ziet hij een appartementencomplex. Niels tikt met zijn wijsvinger op een woning op de eerste verdieping. 'Die woning, daar is het.' Hij schuift het beeld iets naar links. 'Daar moeten we naar binnen.'

Als ze de straat in rijden, is er geen brand te zien. Er staan alleen wat buurtbewoners op een afstandje toe te kijken. Een paar politiemensen lopen op straat.

De brandweerauto stopt voor het appartementencomplex. Sander springt uit de auto en rent naar de rolluiken toe. Meteen trekt Tonnie de straalpijp van de hogedruk slang met zich mee. Sander blijft de slang van de rol afrollen, totdat chauffeur Gerrik hem afwisselt. Dan loopt hij zelf het appartement ook in. In de centrale hal klinkt de klagende toon van het brandalarm. Telkens als hij die herrie hoort, wordt hij er zenuwachtig van. Hij moet leren zich ervoor af te sluiten.

'Als we de trap nemen, komen we op de open galerij,' zegt Niels. 'Daarom hebben we nog geen rook gezien. Maar in dat halletje

zal dat wel anders zijn.’

Met elkaar trekken ze de slang achter Tonnie de trap op. Op de galerij staan de deuren van verschillende woningen open. Die mensen zijn waarschijnlijk naar buiten gevlucht. Het is precies zoals Niels al dacht. Hier op de galerij is nog geen rook, maar tussen de deur naar het halletje kringelen dunne sliertjes rook door. Achter het draadglas ziet Sander een grijze rookwalm.

Juist op het moment dat ze naar binnen willen gaan, kraakt de stem van Erwin door de headset. ‘Ik spreek hier zojuist een bewoner. Als je op de galerij de deur opentrekt, kom je in een halletje, met nog vier woningen. De bewoner moet vlak bij zijn voordeur liggen. Ze hebben geprobeerd hem eruit te halen, maar dat lukte niet. Hij was net nog wel bij kennis.’

Sander slikt een keer. Dat kan een hele strijd worden. ‘Begrepen, wij gaan nu die hal binnen,’ antwoordt hij.

‘Doe voorzichtig. De burens hebben een gaslucht geroken.’

Sander drukt de deur open. De grijze rookwolken walmen hem tegemoet. Nog steeds ziet hij geen vuur. Op de tast loopt hij naar binnen. Zijn hand glijdt over de wand. Tonnie loopt naast hem, met de straalpijp in de aanslag. Ha, daar staat een deur op een kier. Dat moet hem zijn. Zachtjes drukt hij hem open. ‘Hallo?’ roept Sander. ‘Brandweer!’ Geen reactie. Met zijn zaklamp schijnt hij door de dikke rooklaag. Erwin had toch gezegd dat die kerel bij de voordeur moest liggen? Hij ziet niets.

Voorzichtig stapt hij de woning in. ‘Hallo?’ roept hij. Niets te horen. Alleen het gesuis van zijn ademluchtmasker telkens als hij ademhaalt.

‘Niets?’ vraagt Niels.

Sander draait zich om. ‘Erwin zei toch dat hij bij de ingang van

het huis moest liggen?’

‘Klopt,’ reageert zijn collega.

Nogmaals schijnt Sander over de vloer. Alleen maar kale grijze tegels. ‘Misschien is hij de woning weer in gegaan.’

Voorzichtig loopt Sander verder. Zo lang in deze rook liggen is niet goed. Zeker niet als er ook een gaslucht hangt. Met kleine stapjes loopt hij de gang door. Links is een deur. Snel trekt hij hem open, klaar om de vlammen te zien. Maar ook hier geen vuur. Met de zaklamp schijnt hij rond. Een badkamer. Ook hier ligt het slachtoffer niet. De rook is wel een stuk minder. Snel drukt hij de deur dicht en loopt verder. Dan stuit hij op de deur naar de woonkamer.

Tonnie doet een stap naar voren, zodat hij meteen de vlammen achter de deur kan doven als dat nodig is. Met kracht gooit Sander de deur open.

Zijn mond zakt open van verbazing. Hier hangt amper rook en er is ook geen vuur te zien. Tonnie draait zich om en haalt zijn schouders op. ‘Hoe kan dat nou?’

Sander doet een paar stappen terug en grijpt zijn portofoon. ‘Erwin, jij zei toch dat het slachtoffer in de hal ligt? We staan hier in de woning, maar in de kamer is geen rook meer te zien.’ Gespannen wacht hij af. Lang hoeven ze niet te wachten. ‘Dan ben je in de verkeerde. Het is inmiddels al een uitslaande brand geworden. De vlammen zijn op straat te zien. Het is de eerste woning aan de rechterkant.’

Sander schudt verwoed zijn hoofd. Logisch dat ze niemand hebben gevonden. Ze zijn zojuist linksaf gegaan. Hij loopt met grote stappen het huis uit. Hier is de rook veel dikker. In gedachten maakt hij een plaatje van de hal. Dan moet het de

woning recht tegenover hen zijn.

Voetje voor voetje schuifelt hij door de hal. De lichten van hun zaklampen zijn een witte streep in de rook. Als het voor het slachtoffer nog maar niet te laat is.

Daar is de voordeur. Die staat wagenwijd open. Een einderachter is een felle gloed te zien. Voorzichtig stapt hij over de drempel. 'Hallo?' Geen reactie. Alleen het geknetter van vlammen. Ook lijkt het alsof hij water hoort stromen. Dat moeten André en Mark zijn, die de brand vanuit de hoogwerker bestrijden.

Verbeten laat hij het licht over de vloer glijden. 'Hallo?' Dan stokt zijn adem. Op de grond ziet hij iets liggen. Hij slikt. Pikzwart. Verkoold, schiet het door hem heen. Ze zijn te laat! Hij laat de lichtbundel verder glijden, bang voor wat hij aantreft. De man ligt languit op de grond, met gespreide armen. Zijn hele lichaam ziet zwart.

Sander wijst. Hij moet die man redden! Misschien leeft hij nog, ondanks alle brandwonden die hij moet hebben. Het kost hem moeite om niet te snel te gaan ademen. Faizel duwt hem aan de kant en loopt naar het slachtoffer toe. Hij bukt zich en pakt de man bij zijn linkerarm. Ook Niels schiet toe. Dan moet Sander ook wel... Tonnie staat nog steeds met de straalpijp in de aanslag. Hij zet zijn tanden op elkaar en pakt de man bij zijn andere arm. 'Een, twee, drie,' roept Niels. Met kracht tillen ze de man op. Die is veel lichter dan Sander dacht.

Sander kijkt over zijn schouder waar hij loopt. In de hal is de rook nog even dicht. Gelukkig loopt Tonnie voorop. Schuifelend loopt Sander achter zijn collega aan de galerij op. Hier uit de rook is het zicht meteen weer beter. Hij knippert even tegen het felle licht.

‘Neerleggen,’ gebiedt Faizel. De deur valt achter hem dicht. Voorzichtig leggen ze de man op de galerij. Dan beginnen ze hard te lachen. Ze hebben helemaal geen mens gered, maar... een etalagepop.

‘Ik dacht al dat die man helemaal verkoold was,’ zegt Sander hikkend van de lach.

‘Laat maar jongens,’ klinkt de stem van Erwin via de porto. ‘Het slachtoffer heeft zich gemeld bij de ambu. De woning is leeg. Nummer een en twee de woning weer in en de gaskraan dichtdraaien. Daarna van binnenuit blussen. Nummer drie en vier waterwinning opbouwen³’

Sander neemt de hogedrukslang van Tonnie over en loopt achter Faizel aan. Hij is nummer twee en mag dus weer naar binnen. Tonnie trekt de slang wat verder achter hem aan.

De gaskraan moet eerst uit. Logisch, anders blijft het branden en als je het afblust, heb je kans dat het gas ophoopt en het tot een explosie komt.

Opnieuw loopt hij de hal in. Faizel loopt achter hem aan. Hij blust wat vuur in de hal. Faizel trekt de deur van de meterkast open en bukt zich. Vanuit zijn ooghoeken kijkt Sander mee. Zijn collega rommelt wat in de kast. ‘Gas afgesloten,’ hoort hij dan door zijn headset.

‘Ga maar door met blussen, van binnenuit. De vijftig⁴ blust van buitenaf,’ roept Erwin door de headset.

Sander glimt. Hij heeft de hogedrukslang in zijn hand! Trots richt hij de straalpijp op de muren en het plafond van het hal-

3. De waterploeg (nummer 3 en 4) zorgt voor de toevoer van het water naar de aanvalsploeg (nummer 1 en 2). Denk aan de aansluiting met de brandweerauto en het goedleggen van de slangen.

4. De 50 is de benaming voor de hoogwerker.

letje. De vlammen doven onmiddellijk onder de waterstraal. Daarachter is de brandhaard, de plaats waar het vuur het felst woedt en vanwaar het zich door de hitte verspreidt.

Ze zijn nog een hele tijd bezig voordat het vuur goed gedoofd is. De hoogwerker stopt met blussen. Sander richt de straal nog op wat gloeiende plekken in de hoek. Als ze ook met de warmtebeeldcamera zien dat alle hitte weg is, wordt het sein 'brand meester' gegeven. Ze controleren de boel nog even en verlaten dan de woning. Alles ziet zwart.

Terwijl Niels en Tonnie de overdrukventilator in de hal zetten om de rookweg te krijgen, loopt Sander het appartementencomplex uit. Hij trekt zijn masker los en pakt een flesje water uit de auto. Gulzig neemt hij een paar slokken. Zijn keel voelt droog. Gerrik rolt de hogedrukslang terug op de rol. 'We hebben geluk dat het vuur niet is overgeslagen naar de andere woningen. Dan was er geen houden aan geweest.'

De zwarte pop ligt bij de auto. Faizel knielt erbij neer. 'Het is toch net een echt slachtoffer. Het lijkt een beetje op de oefenpoppen die wij gebruiken. Logisch dat we niet merkten dat het geen echt slachtoffer was.'

Sander geeft met zijn laars een duwtje tegen de pop. Door de zwarte kleding van de pop en het slechte zicht kan hij maar wat goed geloven dat hij deze pop voor een verbrand slachtoffer heeft aangezien. Zeker met een flinke brand, dan kun je van alles verwachten.

'Het ziet er niet zo goed voor hem uit,' zegt Faizel lachend. 'Die komt geen stap verder meer. Je snapt toch niet dat iemand zo'n ding in huis heeft?'

Grinnikend schudt Sander zijn hoofd.

Erwin komt aanlopen.

‘Hoe gaat het met het slachtoffer?’ vraagt Sander.

De bevelvoerder haalt zijn schouders op. ‘Hij zag er niet best uit en is met de ambulance afgevoerd.’

Na een tijdje komen Niels en Tonnie ook weer naar buiten.

Erwin knikt. ‘Het is best afgelopen. Goed gedaan jongens. Inpakken en wegwezen.’

De spullen zijn snel opgeruimd. Sander loopt de straat op, om aan de andere kant van de auto in te stappen. Uit het niets schiet een scooter tevoorschijn en rijdt rakelings langs hem heen. Geschrokken springt hij opzij. ‘Hé joh. Uitkijken!’ roept Sander. De scooterrijder remt meteen af en komt slingerend naar hem toe gereden.

Sanders hart begint te bonken. Door het donkere vizier van de helm kan hij het gezicht van de bestuurder niet zien. De scooter remt vlak voor hem af. ‘Wat had je?’ klinkt het dreigend.

Sander gebaart van zich af. ‘Je reed me bijna van m’n sokken.’ De scooterrijder draait flink aan de gashendel, zodat de motor oorverdovend begint te brullen.

Opeens staat André naast Sander. Hij steekt zijn vinger naar de scooterrijder uit. ‘Nu moet jij snel wegwezen, mannetje. Wij doen ons werk en jij gaat ons niet lastigvallen.’

De scooterrijder rijdt langzaam naar de brandweermannen toe en doet het vizier van zijn helm omhoog. Sander schrikt van het grote litteken op de wang van de jongen. ‘Je moet niet denken dat jij alles bent.’ Hij spuugt Sander in het gezicht en rijdt dan hard weg. André doet nog een greep naar de arm van

de jongen, maar tevergeefs.

Verbouwereerd kijken de brandweermannen elkaar aan. Sander veegt over zijn gezicht. Bah!

Gerrick springt de auto uit. 'Wat is dat voor een gek?'

André wijst boos in de verte. 'Hij reed Sander bijna omver. Wat een idioot.'

Erwin kijkt de weg af. De scooter is natuurlijk allang weer verdwenen. 'We gaan meteen naar de politie. Die is er toch nog. Een zwarte scooter, met rode letters erop. Heb je gezien hoe de bestuurder eruitzag?'

Sander knikt. 'Hij heeft donkere ogen, een scherpe neus en een groot litteken op zijn wang.'